

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávnenej: **S.**, IČO: X., proti povinnému: **V.**, nar. X., T., zastúpenému opatrovníčkou J., M., **o vymoženie 33,19 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 37Er 1764/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2011, č. k. 18CoE 417/2011-36 a proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo 06. mája 2011, č. k. 37Er 1764/2006-30, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 30. novembra 2011, č. k. 18CoE 417/2011-36 a uznesenie Okresného súdu Bratislava II zo 06. mája 2011, č. k. 37Er 1764/2006-30 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnena podala 10. februára 2006 na Exekútorskom úrade súdneho exekútora Bc. U. (ďalej len súdny exekútor) návrh na vykonanie exekúcie. Dňa 28. apríla 2006 vydal Okresný súd Bratislava II poverenie č. 5102*016219 pre tohto súdneho exekútora na vymoženie sumy 1 000,- Sk (33,19 eur), predstavujúcej pokutu uloženú povinnému za priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky v blokovom konaní na základe bloku na pokutu nezaplatenú na mieste, ktorý nadobudol právoplatnosť 03. septembra 2003 a vykonateľnosť 18. septembra 2003.

Súdny exekútor doručil 17. januára 2008 Okresnému súdu Bratislava II podnet na zastavenie exekúcie ex offo z dôvodu preklúzie pohľadávky, na základe ktorého uvedený súd uznesením z 26. októbra 2009 č. k. 37Er 1764/2006-16 exekúciu zastavil podľa § 57 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len Exekučný poriadok) z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu

v dôsledku uplynutia trojročnej prekluzívnej lehoty v zmysle ustanovenia § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Po zastavení exekúcie súd uznesením zo 06. mája 2011 č. k. 37Er 1764/2006-30 zaviazal podľa § 203 Exekučného poriadku oprávnenú uhradiť súdnemu exekútorovi trovy exekúcie v sume 37,19 eur a v odôvodnení rozhodnutia sa zaoberal len určením výšky náhrady trov exekúcie.

Na odvolanie oprávnenej proti uzneseniu o trovách exekúcie Krajský súd v Bratislave uznesením z 30. novembra 2011, č. k. 18CoE 417/2011-36 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení uznesenia odvolací súd uviedol, že k zastaveniu exekúcie nedošlo zavineným povinného, ale márnym uplynutím času, ako objektívnej kategórie a nie je preto možné zaviazat' na náhradu trov exekúcie povinného. Zodpovednosť za výsledok exekučného konania má oprávnená, keďže ide o jej procesný neúspech (pohľadávka oprávnenej nebola uspokojená).

Uznesenie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť 22. decembra 2011.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky na podnet oprávnenej podal mimoriadne dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu ako i prvostupňového súdu o trovách exekúcie podľa § 243e ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O. s. p.) v spojení s § 243f ods. 1 písm. b/, c/ O. s. p. Navrhol obe rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Mimoriadne dovolanie odôvodnil nesprávnym právnym posúdením veci oboma súdmi. Uviedol že súd môže uložiť oprávnenému povinnosť nahradiť nevyhnutné trovy exekúcie v zmysle § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku len v prípade, ak dôjde k zastaveniu exekúcie jeho zavinením, alebo, ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Predmetné zákonné ustanovenie upravuje výnimku zo zásady zakotvenej v ustanovení § 197 Exekučného poriadku. Dovolateľ poukázal na skutočnosť, že návrh na vykonanie exekúcie bol podaný včas (pred uplynutím trojročnej prekluzívnej lehoty), preto neprichádza do úvahy procesné zavinenie oprávnenej na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu. Oprávnená nemohla postup súdu vo vykonávanom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ani dĺžku

exekučného konania v jeho priebehu ovplyvniť. Poukázal tiež na to, že súd by bol povinný exekúciu zastaviť i z úradnej moci, ak by zistil stratu účinnosti exekučného titulu v priebehu konania. Konštatoval, že náhradu nevyhnutných nákladov na vykonanie exekúcie možno uložiť oprávnenej podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku vtedy, ak dôjde k zastaveniu exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Nedostatok majetku povinného na náhradu trov exekúcie však musí byť v exekučnom konaní preukázaný. Ak márne uplynie prekluzívna lehota na nútený výkon rozhodnutia, povinnému nemožno uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi. Oprávnenej nemožno uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi len preto, že podala návrh na vykonanie exekúcie. Vždy treba skúmať, či oprávnená procesne zavinila zastavenie exekúcie, a tak zavinila, aj mieru jej zavinenia. Procesné zavinenie oprávnenej nemožno bez ďalšieho založiť iba naj dispozičnom úkone - podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Riziko neúspechu exekúcie musí znášať súdny exekútor v prípade, ak povinnosť nahradiť trovy exekúcie nemožno uložiť povinnému ani oprávnenej.

Mimoriadne dovolanie ďalej odôvodnil tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Inú vadu konania videl v nedostatočnom odôvodnení prvostupňového rozhodnutia o trovách exekučného konania. Súd prvého stupňa sa žiadnym spôsobom argumentačne nevysporiadal so svojim rozhodnutím zaviazat' na náhradu trov exekúcie oprávnenu, svoje rozhodnutie v zmysle § 157 ods. 2 Občianskeho poriadku (ďalej len O. s. p.) riadne neodôvodnil a neuviedol, akým spôsobom dospel k svojmu rozhodnutiu, čím sa jeho rozhodnutie stalo nepreskúmateľným.

Oprávnená sa vo svojom vyjadrení stotožnila s obsahom mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora, keď nezistila dôvody na jeho doplnenie alebo zmenu.

Povinný a súdny exekútor sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O. s. p.) na základe podnetu orgánu konajúceho v mene oprávnenej (§ 243e ods. 1 a 2 O. s. p.), a že je prípustné (§ 243f ods. 2 O. s. p. a contrario), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení

s § 243a ods. 3 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je opodstatnené.

V zmysle § 243f ods. 1 O. s. p., môže byť mimoriadne dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O. s. p., b/ konanie je postihnuté inou vadou konania, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania, ale i v mimoriadnom dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O. s. p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Vzhľadom na zákonnú povinnosť dovolacieho súdu podľa § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O. s. p., zaoberal sa dovolací súd predovšetkým otázkou, či konanie v tejto veci nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ § 237 O. s. p. (t.j. či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdov, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníkovi konať pred súdom alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom, či súdom nesprávne obsadeným). Dovolateľ vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/, g/ O. s. p. nenamietal a tieto nezistil ani dovolací súd.

Dovolateľ namietal, že súd prvého stupňa sa žiadnym spôsobom argumentačne nevysporiadal s rozhodnutím zaviazat' oprávnenú na náhradu trov exekúcie. Za vadu konania vymedzenú v § 237 písm. f/ O. s. p. sa považuje aj nedostatok jasného a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia.

Z obsahu spisu dovolací súd zistil, že súd prvého stupňa sa v uznesení, ktorým zaviazal oprávnenú na náhradu trov exekúcie síce poukázal na ustanovenie zákona, podľa ktorého o trovách exekučného konania rozhodol ale neuviedol žiadne konkrétne dôvody pre ktoré v danom prípade oprávnenú zaviazal na náhradu trov. Je pravdou, že dôvody aj úvahu súdu v tomto smere nemožno posúdiť, v dôsledku čoho napadnuté rozhodnutie súdu prvého

stupňa neobsahuje náležitosti podľa § 157 ods. 2 O. s. p. Odvolací súd však v odôvodnení napadnutého uznesenia, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa dostatočne vysvetlil záver o povinnosti oprávnenej nahradiť súdnemu exekútorovi trovy konania. Z uvedeného vyplýva, že rozhodnutie odvolacieho súdu je riadne odôvodnené, a preto dovolací dôvod v zmysle § 243f ods. 1 písm. a/ O. s. p. neobstojí. Z tých istých dôvodov nie je opodstatnené tvrdenie dovolateľa o existencii inej vady konania a dovolacieho dôvodu v zmysle § 243f ods. 1 písm. b/ O. s. p.

Mimoriadne dovolanie ako dovolací dôvod ďalej uvádza, že napadnuté uznesenia súdov nižšieho stupňa o trovách exekúcie spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 veta prvá Exekučného poriadku, za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času.

Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, náklady podľa § 196 uhrádza povinný.

Podľa § 200 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky

na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

Ustanovenia § 196 a § 197 Exekučného poriadku upravujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však zväži, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku vo svojom texte teda umožňuje súdu pri zastavení exekúcie prelomiť zásadu zakotvenú v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, že trovy exekúcie uhrádza zásadne povinný, a oprávňuje ho uložiť povinnosť nahradit' trovy exekúcie oprávnenému. Predpokladom takéhoto postupu je určitá forma procesného zavinenia oprávneného.

Dovolací súd zo spisu zistil, že blok na nezaplatenú pokutu na mieste vydaný Okresným riaditeľstvom Policajného zboru Bratislava II 03. septembra 2003, ktorý bol podkladom na vykonanie exekúcie nadobudol vykonateľnosť 18. septembra 2003. Návrh na vykonanie exekúcie bol podaný na Exekútorskom úrade Bratislava II, V. 10. februára 2006, t. j. pred dňom straty účinnosti exekučného titulu. Dňa 28. apríla 2006 bol tento súdny exekútor poverený vykonaním exekúcie.

V predmetnej veci nebol splnený žiadny z vyššie uvedených zákonných predpokladov, teda nebol splnený ani dôvod pre použitie výnimky v zmysle § 203 Exekučného poriadku. Pod zavinením oprávnenej v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku treba rozumieť také porušenie procesných predpisov zo strany oprávnenej, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jej konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Dovolací súd sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, podľa ktorého, pokiaľ oprávnená podala včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jej procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na jeho vykonanie. Oprávnená skutočne nemohla nijako ovplyvniť postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda ani

prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania. Navyše súd by mal ex offo povinnosť exekúciu zastaviť, ak by v priebehu konania zistil stratu účinnosti exekučného titulu.

Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutia krajského ako aj okresného súdu o trovách exekúcie spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Rovnaký právny záver prijal už Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo viacerých svojich rozhodnutiach riešiacich obdobnú právnu problematiku (porovnaj napr. sp. zn. 3 MCdo 11/2009, 4 MCdo 11/2008, 5 MCdo 20/2011, 6 MCdo 4/2010, 7 MCdo 13/2011).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie krajského súdu a rovnakou vadou postihnuté rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 3 O. s. p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 28. februára 2013

JUDr. Viera Pepelová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Monika Poliačiková